

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad caeterarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsédekben.

A csendőrtanosztály ügye.

(K.) Egy fontos városi érdek szolgálataiban sietünk a közvélemény szavának súlyát öregbíteni, amidőn a helybeli csendőrtanosztály laktanya-ügyében a közönség tájékoztatásul már kellő időben igyekszünk az illetékes hatóságok és testületek figyelmét felhívni.

Tudvalevő dolog, hogy a Kossuth-utcai palotacsoport tervezete a régi gyalogsgági laktanyára kimondta a halálos ítéletet s ezzel egyidejűleg a csendőrtanosztálynak újabb elhelyezése is sürgős megoldásra vár. A szálló szó hirharangja szerint a városi hatóság, illetve Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága a csendőrök elhelyezését a régi Peuser-féle sörházba tervezi. Ugy látszik, mert hisz ez irányban is hallatszott vélemény, hogy az illetékes csendőrpáncsnokság sem idegenkedik e tervtől s hajlandó a kihelelyezés illetén megoldását a saját hatáskörében elősegíteni; sőt amennyiben ez az elhelyezés állandó vagy legalább is hosszabb időre tartós lehetne, nem lehetetlen, hogy a csendőrpáncsnokság módját ejtené annak is, hogy a szükséges átalakítások költségei egy bizonyos részben a kincstár által fedeztetnének.

A lényeg az, a város érdeke kívánja, hogy a csendőrtanosztály Székesfehérvárról maradjon, tehát laktanyáról feltétle-

nül gondoskodni kell. Ha nem válik be a sörház átalakítására vonatkozó terv, mihamarabb el kell ejteni s ha kizárólag egy új laktanya építésével lehet a szerencsés megoldást biztosítani, ettől az áldozattól sem szabad visszariadni, mert a város érdeke által parancsolt eminens célt el kell érni: a tanosztálynak, ameddig csak a várostól függ, feltétlenül itt kell maradni.

Hogy a város érdeke meunyiban fűződik a tanosztály itt-maradásához, néhány számadat igazolja. A tanosztály csendőrlétszáma átlag 120. Ez a szám időszakonként változik, néha sokkal nagyobb, de néha kevesebb is; nem tévedünk azonban, ha azt állítjuk, hogy átlag 120 ember napi zsoldja kerül ekként forgalomba, ami egy év alatt kerek 100.000 korona összeget tesz, ki nem számítva az oktató altisztek és főtisztek helybeli tartózkodásával s a csendőrök látogatásával előálló forgalmi többletet. Ez az összeg megoszlik, mint üzleti bevétel főleg Székesfehérvár kiskereskedői és iparosai közt s így érthető, hogy a tanosztály elvitele e körnek üzleti érdekérelme folytán méltán kelt konsternációt.

Örömmel írjuk a ma még fiatal s anyagiakban erőtlén „Iparoskör“ javára, hogy e mozgalom már bölcsőjénél a nevéhez fűződik: mert azt látjuk, hogy a testületi tömörülés folytán öntudatra ébredtek és

főleg tudatára annak, hogy kormányzó testületünk és illetékes szakhatóságaink érzéketlensége vagy talán nem-törődőmsége mellett egyedül a céltudatosan irányított testületi szervezkedés vezethet az országszerete ismert és sokszorhangozott bajok orvoslására. Örömmel látjuk, hogy az „Iparoskör“-ben újra életre támadt a rég szunnyadó érdeklődés iparos ügyeink, az iparosok érdekei iránt s amilyen ezt a jelen konkrét eset kapasan a nyilvánosság előtt konstatáljuk, reméljük, hogy kiskereskedőink a mozgalom során nem távol-létükkel tündökölnék, hanem tömeges megjelenésükkel fokozzák a közérdek szolgálatában felhangzó kérelem súlyát.

A holnap, vagyis szerdán este 8 órakor az Iparoskörben tartandó értekezleten tehát remélhetőleg ott látjuk iparosaink és kereskedőinket nagy számban, hogy minden ízében megvitatván a kérdést, teljes világításban kerüljön az intézkedő törvényhatóság színe elé.

Nem ok nélkül jegyezzük meg, hogy a késedelem veszélyvel járhat, mert máris kapott a csendőrség ajánlatot s Győr, Nagykanizsa, Kőszeg, Csáktornya a legnagyobb készséggel hajlandó a csendőrtanosztály részére megfelelő, modern laktanyáról gondoskodni. Szükség esetén rendkívüli közgyűlésen döntsön a törvényhatósági bizottság!

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Egy újságíró naplójából.

Rossz emberek.

A bűnösöket értem, azokat, kik gonoszágukkal szenzációs figyelmet ébresztenek. Fájdalom, ezek az újságíróknak dédelgetett témái, minthogy az olvasóközönség mohón érdeklődik személyük és viselt dolgaik iránt.

A kriminalisztikus szenzációknak mindig nagy közönségük volt s így az érdeklődést nem szabad egyenesen a mai kor rossz izlésének rovására jegyezni.

Azok közül a gonosztevők közül, kiket a két utolsó évtizedben mint újságíróknak látni volt alkalmam, egyik sem foglalkoztatta oly élénken fantáziámat, mint Jäger Mari, a hírhedt hőmezővásárhelyi boszorkány, kinek mindkét végtárgyalásán jelen voltam.

Most is előttem van rejtélyes sfinxsz arca, melybe mindent bele lehetett olvasni. Több mint harminc napon át hallgattam korrekci feleleteit, már tudniillik az ő védelme szempontjából korrektek. A keresztkérdések tüzeiben ott állott az az alacsony, nagykoponyájú, ráncosképtű asszony s egy pillanatra sem vesztette el pokoli energiáját. Dobák Béla főügyészhezettes az egyik tárgyalás után elkéservedve mondotta, hogy ha egy héttig gondolkoznék minden kérdésen, a mit Jäger Marihoz intéztek, akkor sem tudna helyesebb választ adni.

Mindnyájan annak az ijedtségnek a hatása alatt állottunk, hogy ilyen gonoszágúnak ilyen észtehetség állott szolgálatában. Legalább husz ember pusztult el az ő fehér porától (így nevezte ő a treoxid-árszént) s még sem lehetett többre elítélni, mint tizenöt évre.

Miután őt magát oly alaposan volt alkalmam tanulmányozni, az első végtárgyalás folyamában, egy este kimentem az öngyilkossá lett Poka László hőmezővásárhelyi rendőrkapitánnyal a Tabánba, abba a lapos nádfelelű házba, mely maig is Jäger Marié s a meiyben leánya, veje és két unokája lakik. Ebben a házban volt a híres boszorkánykonyha, melynek tulajdonosnőjéről az amerikai újságok is hasábotak írtak.

Már öreg este volt, mikor odaértünk. Kicsérőmet, az erélyes kezű rendőrkapitányt nagy respektussal fogadta a nagy bűnös asszony veje, egy marcialis pásztorember, kinek fogalma sem volt arról, hogy anyósa a század egyik legnagyobb gyilkosnője. A jó ember valami csodálatos flegmával vette az egész esetet.

— Mikor a haj megtörtént, kezdte a beszédet. „Baj“ alatt az elfogatást értette s erről ép úgy beszélt, mint arról a másik bajról, hogy az egyik lóva megsántult. Megkérdeztük tőle, hogy jó viszonyban élt-e anyósával, azt felelte, hogy soha semmi panasz sem lehetett ellene.

— Kéremalásan, megbecsültük egymást, a hogy dukál. Ő sem vétett nekem, én sem vétettem neki. Az Isten is megvetve, ha én mondanék róla rosszat.

Azután a felesége beszélt, a Jäger Mari

leánya, egy köpcös, erős parasztasszony, ki men-tegetni próbálgatta anyját.

Ez igazán megindító jelenet volt. A leány érezte, hogy az anyja bűnös, de kísérletet tett enyhíteni a bűnt.

— Kéremalásan, csókolom a kezét, belehajszolták azok a rossz asszonyok, különösen az a Szappanos Juci. Hej, ha az nem járt volna a házukhoz, maig is itthon lenne az édesanyám!

Mikor a két gyermek, egy fiú és egy leány, a Jäger Mari unokái bejöttek a szobába és emberségtudóan köszöntek, az anyjuk keserves sírásra fakadt.

— Ezeket szeretted édesanyám legjobban, ezekért élt halt, még talán a rosszat is ezeknek a kedvéért tette.

A két gyermek zavart tekintettel nézte a síró anyát, mindaddig, míg a szemük is meg nem telt könnyekkel.

A kíváncsiság átcsalt néhány szomszédot. Kocsink ugyanis a ház előtt állott s a hőmezővásárhelyi külvárosiak ép oly kíváncsiak, mint akár a fővárosiak.

A társalgás élénkebb ütemben kezdett folyni s a mi legjobban feltűnt, az az volt, hogy a büntényről egyik sem tett említést. Csak a jelen-tékelen mellékkörülményekről tudtak bőségesen számot adni. De azt mindenki felemlítette, hogy Jäger Mari mennyire szerette az övét, hogy ápolta kilencvenéves öreganyját holta napjáig, hogy dédelgette unokáit s hány-szor segített még távoli rokonain is.

Mai lapunk 4 oldal.

